

Reactie Passend Onderwijs

In grote lijnen kan ik uit de voeten met de inhoudelijke plannen zoals die in de brief van de Minister staan. Het zou de Minister gesierd hebben als ze ronduit had erkend dat het mislukken van het huidige stelsel niet veroorzaakt is door “ het veld”, dat niet om dit stelsel heeft gevraagd, maar door de bedenkers ervan! Maar dat terzijde.

Inhoudelijk ligt er dus een werkbaar plan, waar ik graag mee aan de slag zou gaan, want natuurlijk willen we dat er voor elke leerling een passend onderwijsaanbod is.

De combinatie van een stelselwijziging (want dat is dit toch!) en een ingrijpende bezuiniging, maakt het echter een heilloos traject.

Kan er dan helemaal niets op Passend Onderwijs bezuinigd worden? Jazeker. Er zijn voorbeelden van bureaucratie die kunnen verdwijnen en dus een bezuiniging opleveren. Maar het verlagen van de middelen voor Op-de-Rails, het afschaffen van preventieve ambulante begeleiding, het niet inzetten van enveloppemiddelen, is geen vermindering van bureaucratie maar van kwaliteit van zorg.

Datzelfde geldt voor de vergroting van de klassen in het (v)so en de bezuiniging op de reguliere ambulante begeleiding.

De rekensom die gemaakt wordt om de bezuinigingen “ in het juiste perspectief” te plaatsen is op zijn minst verhuullend. Door de basiskosten voor de zorgleerlingen mee te rekenen, wordt de indruk gewekt dat de bezuiniging van € 300.000,- (op €3,7 miljard) niet onredelijk is. De basisbekostiging heeft echter niets met het budget voor passend onderwijs te maken! Dat zijn middelen die scholen voor alle leerlingen ontvangen en die uitgegeven worden aan slarissen, schoonmaak, gebouw, lesmateriaal enz. enz. Die basisbekostiging mag dus niet gebruikt worden om de bezuinigingen in een positiever daglicht te zetten.

Invoering van passend onderwijs in combinatie met deze bezuinigingen betekent dat leerlingen en leerkrachten de pijn gaan voelen. Leerlingen, omdat er minder tijd (= geld) is om ze de begeleiding te geven die nodig is. Leerkrachten, omdat ze meer zorgleerlingen in de klas krijgen, zonder dat ze daar voldoende tijd of ondersteuning voor ontvangen. Natuurlijk, op diverse scholen kunnen leerkrachten nog getraind worden om beter te leren omgaan met zorgleerlingen, maar er is een grens aan wat je van leerkrachten mag verwachten.

Of de “ investeringen” die de Minister in het onderwijs doet (prestatiebeloning, functiedifferentiatie) in de ogen van leerkrachten opwegen tegen de taakverzwaring is de vraag. Het is onzeker of de prestatiebeloning ook werkelijk terecht komt bij de leerkrachten die met meer zorgleerlingen te maken krijgen. Zo kan Passend Onderwijs de aantrekkelijkheid van het beroep van leraar onder druk zetten. En dat wilden we toch juist niet?

Tenslotte: passend onderwijs vereist intensieve samenwerking met de ketenpartners is de jeugdzorg. Helaas blijft die sector ook niet buiten schot bij de bezuinigingen. Het is dus een illusie om te veronderstellen dat deze partners taken van het onderwijs kunnen overnemen in de begeleiding van leerlingen.

Kortom: Ja tegen Passend Onderwijs, nee tegen bezuinigingen.

Karin Loggen, directeur SWV Zuid-Holland West